

Coördinatie van bepalingen van sociale verzekeringswetten met die van de loonbelasting en de vereveningsheffing
(Coördinatiewet Sociale Verzekering)

Wijziging van de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en de Werkloosheidswet
(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Wijziging van de Wet tot aanvulling van renten krachtens de Invaliditeitswet, de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekken, de Wet tot aanvulling der ongevallenrenten en de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen
(Coördinatie sociale verzekering en belastingen naar het loon)

Coördinatie van bepalingen loonbelasting en vereveningsheffing met die van heffingen sociale verzekering

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG
(Ingezonden bij brief van 15 September 1953)

No. 22

(De vroegere stukken zijn gedrukt in de Zitting 1952—1953)

De ondergetekenden voldoen gaarne aan het verzoek van enige leden van de Commissie van Voorbereiding, die, aan de hand van enkele getallenvoorbeelden, een uiteenzetting omtrent voor- en nadelen van de voorgestelde coördinatie-maatregelen voor werknemers met verschillend inkomen en kindertal wensen. Zij nemen daarbij aan, dat dit verzoek niet betrekking heeft op de gevolgen uit een oogpunt van premiebetaling voor de sociale verzekering. Weliswaar ondergaat de grondslag voor de premiebetaling door de voorgestelde maatregelen op enkele punten wijziging — in de meeste gevallen is die wijziging een verlaging, doordat voortaan de door de werknemer betaalde pensioenpremie in aftrek zal worden gebracht —, doch die wijzigingen gelden ook voor de premie, die de werkgever betaalt, zodat de verhouding tussen de bijdragen zich niet zal wijzigen.

Voor wat de fiscale gevolgen betreft, hebben de ondergetekenden er naar gestreefd met behulp van een beperkt aantal voorbeelden zo goed mogelijk een indruk te geven van omvang en aard van de veranderingen in de verschuldigde loonbelasting.

Zij stellen daarbij echter op de voorgrond, dat aan het geven van een samenvattend exact beeld van de financiële gevolgen het bezwaar in de weg staat, dat de omstandigheden van bedrijfstak tot bedrijfstak en van geval tot geval uiteenlopen; cijfervoorbeelden zijn dientengevolge slechts in beperkte mate representatief.

Een van die omstandigheden is hierin gelegen, dat de ten behoeve van de wachtgeldverzekering in de onderscheidene bedrijfstakken op het loon in te houden bedragen naar verschillende percentages worden geheven. In het bijzondere tarief voor de loonbelasting zal echter, zoals op blz. 7, rechterkolom, van de algemene toelichting (3034 — 2) is uiteengezet, een vast percentage worden verwerkt. In de bijgevoegde voorbeelden is, ten einde niettemin een zo goed mogelijke gemiddelde indruk van de gevolgen van de wijzigingen te verschaffen, als bedrijfstak de metaalnijverheid gekozen. De in deze bedrijfstak verschuldigde premie voor de wachtgeldverzekering bedraagt voor de werknemers 1,3 pct., een percentage, dat iets hoger ligt dan het wiskundige gemiddelde — en vermoedelijk ook iets hoger dan het gewogen gemiddelde — van de premiepercentages voor de wachtgeldverzekering. Laatstvermelde omstandigheid betekent, dat in de meeste andere bedrijfstakken de gevolgen voor de werknemers iets gunstiger zijn dan de uitkomsten van de voorbeelden. Hierbij zijn buiten beschouwing gelaten de losse arbeiders, voor wie, evenals tot nu toe, een speciaal tarief zal gelden, waarin een voor hen passend (hoger) premiepercentage zal worden verwerkt.

De tweede ondergetekende stelt zich voor het vaste percentage, dat uit hoofde van de werknemersbijdrage voor de wachtgeldverzekering in het bijzondere tarief voor de loonbelasting zal worden verwerkt, te bepalen op 2,8, hetgeen overeenkomt met de hoogste premiebijdrage, die — enige bijzondere gevallen buiten beschouwing gelaten — thans in enige bedrijfstak ten laste van de werknemers komt. Het gevolg daarvan zal zijn, dat, aangezien in verreweg de meeste bedrijfstakken de premiepercentages lager zijn dan het hiervóór genoemde,

de werknemer enig voordeel heeft. In de voorbeelden is laatstgenoemd percentage, dat derhalve 1,5 pct. hoger ligt dan het reële, voor de berekening van de loonbelasting in kolom 4 dan ook aangehouden.

Niettemin leiden, zoals uit de bijgevoegde voorbeelden blijkt, de voorgestelde wijzigingen in een aantal gevallen tot een, zij het in de regel geringe, verhoging van de verschuldigde loonbelasting. Ter verklaring daarvan zij in herinnering gebracht, dat naar de bestaande regelen voor de berekening van de loonbelasting het brutoloon (kolom 3) wordt vermindert met de premiebijdrage van de werknemer ingevolge de wachtgeld- en werkloosheidswet en die ingevolge de Ziekte-wet, terwijl het wordt vermeerderd met de aanspraak op kinderbijslag. Voor de berekening evenwel van de loonbelasting, welke verschuldigd zal zijn, indien de onderhavige wetsontwerpen tot wet worden verheven (kolom 4), zal tevens rekening worden gehouden met de aanspraak op verstrekkingen ingevolge de wettelijke ziekteverzekering. Zoals in de algemene toelichting (blz. 6—7) en in de Memorie van Antwoord (blz. 6) is uiteengezet, behoort dit loonbestanddeel, gelet ook op de positie van de belastingplichtigen, die dergelijke voordelen niet genieten, bij de heffing in aanmerking te worden genomen. Dit leidt tot een verhoging van de belasting, welke in het merendeel van de gevallen de hiervoren bedoelde voordelen overtreft.

De uitkomsten van de bijgevoegde cijfervoorbeelden rechtvaardigen echter, naar het oordeel van de ondergetekenden, de conclusie, dat, voor zover er zich ten gevolge van de coördinatiemaatregelen wijzigingen voordoen in het loon, dat de werknemer in handen krijgt, deze binnen zeer bescheiden grenzen blijven. Een uitzondering vormen die gevallen, waarin van het gezin deel uitmaakt een kind, dat juist de 16-jarige leeftijd heeft bereikt, dan wel een studerend kind. In het eerste geval neemt de loonbelasting vrij belangrijk toe — behalve bij die grote gezinnen, waar voor het kind kinderaftrek wordt genomen als vierde („extra”) kind —, waarvoor echter, zoals in de Memorie van Antwoord (blz. 4) is uiteengezet, goede grond bestaat. In de gezinnen met studerende kinderen zal zich daarentegen een vermeerdering van de gezinsinkomsten voordoen ten gevolge van het verkrijgen van aanspraak op kinderbijslag voor dat kind. Dat voordeel zal toenemen, als de in het ahangige ontwerp no. 3039 voorgestelde verdubbeling van de kinderaftrek voor studerende kinderen is aanvaard.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken,

A. A. VAN RHIJN.

De Staatssecretaris van Financiën,

VAN DEN BERGE.